

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: H. M.
bytem X
proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2019, sp. zn. SZ/MPSV-2019/31367-921, č. j. MPSV-2019/34282-921,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně napadla u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) ze dne 19. 2. 2019, sp. zn. SZ/MPSV-2019/31367-921, č. j. MPSV-2019/34282-921 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně, ze dne 23. 1. 2019, č.j. 27715/19/BO, spis. zn. 17437-18-BO (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost

o přiznání dávky pro osoby se zdravotním postižením – příspěvku na zvláštní pomůcku – „Zařízení pro vizuální komunikaci umožňující on-line tlumočení do znakového jazyka“.

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul průběh řízení a obsah podaného odvolání.
3. Dále žalovaný vyložil právní úpravu platnou a účinnou ode dne 1. 1. 2018 (příloha č. 1 části III vyhlášky č. 388/2011 Sb.) a její účel, jakož i související zákonná ustanovení § 9 odst. 5 a § 9 odst. 9 zákona č. 329/2011 Sb. Podle žalovaného je rozhodující, aby produkt splňoval tyto technologické standardy: zařízení s podporou 3G a LTE internetu, s předním fotoaparátem minimálně 2 Mpx a displejem minimálně šest palců.
4. Podmínku nejmenší ekonomické náročnosti podle žalovaného splňuje mobilní telefon Huawei NOVA 3i s operačním systémem Android. Nejedná se přitom o upřednostňování jedné služby před druhou, ale o splnění této základní podmínky.
5. Podle názoru žalovaného prvostupňový orgán postupoval v souladu s ustanovením § 9 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb., neboť s ohledem na provedený průzkum trhu jím vybrané zařízení Huawei NOVA 3i splňuje podmínky. Příspěvek na zvláštní pomůcku byl při zohlednění spoluúčasti žalobkyně vzhledem ke zjištěné minimální ceně na trhu.
6. Žalovaný uzavřel, že veřejným zájmem sledovaným správním orgánem je uvážlivé ekonomické čerpání finančních prostředků z příslušné kapitoly státního rozpočtu. Z uvedených důvodů bylo odvolání zamítnuto jako nedůvodné.

III. Žaloba

7. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně uvedla následující žalobní námítky. Především zdůraznila, že je od narození neslyšící a nepoužívá žádná sluchadla ani pomůcky pro zesílení zvuku. Je uživatelkou znakového jazyka. Cítí se být v izolaci od slyšící veřejnosti a má jen omezený přístup k informacím.
8. Se psaním mívá potíže a také s odezíráním, které je pro ni velmi náročné a někdy není vůbec možné. Vzhledem k tomu, že její neslyšící přátelé často používají přístroje s platformou iOS, rozhodla se, že si vybere za účelem komunikace přístroj Apple iPhone XR s pamětí 64 GB v ceně 22 411 Kč.
9. Při výběru pomůcky se žalobkyně rozhodovala nejen na základě doporučení od svých přátel a odborných pracovníků Unie neslyšících Brno z.s., ale rozhodující byl způsob komunikace, který běžně neslyšící vedou se svými protějšky. Žalobkyně uvedla, že přístroje s platformou iOS jsou pro neslyšící i nevidomé uživatele uživatelsky přívětivé a snadno srozumitelné. Tzv. mainstream pro komunikace neslyšících textem se používají SMS a Whatsapp aplikace. Pro komunikaci videohovorem se užívají aplikace Facetime platformy iOS.
10. Žalobkyně nesouhlasila s vysvětlením žalovaného, které jako protinabídku nejnížší ekonomické náročnosti zvolil přístroj Huawei Nova 3i. Tento přístroj neumožňuje

komunikaci prostřednictvím aplikace Facetime, čímž vyčleňuje žalobkyni z kontaktu se svým okolím.

11. V případě použití přístroje Huawei Nova 3i platformy Android nemá žalobkyně možnost zavolat slyšícím na platformy iOS a je tak postavena do obtížné role. On-line tlumočnická služba Tichého světa zprostředkovává hovory s častými výpadky v platformě Android a pro platformu iOS není funkční, ačkoliv ji Tichý svět inzeruje. U přístroje Huawei Nova 3i se navíc displej při manipulaci zadržává.
12. Žalobkyně má za to, že pomůcky nejnižší ekonomické náročnosti v dané technické oblasti je platforma iOS, pokud to tak neslyšící požaduje. Prvostupňový orgán srovnával přístroje, které si běžně neslyšící nepožizují. Dále žalobkyně zdůraznila, že zařízení Apple má v porovnání s Androidem delší životnost. Ví o případech svých přátel, kteří získali příspěvek na přístroje Apple i dražší a výkonnější.
13. Přístroj Apple má mnoho dalších funkcí, které usnadňují osobě se sluchovým postižením komunikaci a styk s okolním světem. Žalobkyně odkázala na princip srovnatelnosti kompenzačních pomůcek (§ 9 odst. 14 zákona č. 329/2011 Sb.).
14. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný k obsahu žaloby ve svém vyjádření ze dne 30. 4. 2019 uvedl, že žalobkyně trvá na nutnosti pořízení přístroje iPhone XR, kterou odůvodňuje zejm. svou subjektivní preferencí. Žalovaný zdůraznil, že příspěvek na zvláštní pomůcku se poskytuje ve smyslu ustanovení § 9 odst. 10 zákona č. 329/2011 Sb.
16. Požadavek na konkrétní operační systém nebo provoz konkrétní komunikační platformy ze zákona nevyplývá a ani není jinak důvodný, neboť stejnou funkci zastanou jiné operační systémy a řada aplikací.
17. Pro odstranění pochybností žalované též uvedl, že žalobkyně má možnost si pořídit dražší preferovaný přístroj Apple iPhone XR, ovšem poskytnutý příspěvek musí respektovat výše uvedené zákonné limity.
18. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Správní spis

19. Krajský soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného ve správním řízení a dokumentovaného ve **správních spisech** prvostupňového orgánu a žalovaného. Žalobkyně si podala dne 8. 10. 2018 žádost o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení zařízení pro vizuální komunikaci umožňující on-line tlumočení do znakové řeči s podporou 3 G a LTE (4G) internetu, předním fotoaparátem min. 2 Mpx a displejem minimální úhlopříčky 6 palců. K žádosti žalobkyně připojila doporučení Unie neslyšících Brno, podle něhož se potvrzuje, že daná organizace doporučuje pořízení telefonu iPhone XR 64 GB, neboť žalobkyně je uživatelkou znakového jazyka a toto zařízení jí bude sloužit pro vizuální komunikaci ve znakovém jazyce prostřednictvím aplikací Facetime, Whatsapp, Skype aj.
20. Prvostupňový orgán dále shromáždil do spisu podklady z internetových stránek obchodů z elektronikou, které vypovídají o tom, že cena mobilního telefonu Apple

iPhone XR 64 GB činí cca 22 490 Kč. Dále žalobkyně předložila proforma fakturu na označený smartphone u společnosti C.BC. CZ, spol. s.r.o. znějící na částku 22 410,70 Kč. Podle posudku OSSZ Brno-venkov ze dne 2. 12. 2018 je žalobkyně osobou, která má těžké sluchové postižení ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. a její zdravotní stav nevylučuje přiznání příspěvku.

21. Ze správního spisu je dále patrné, že prvostupňový orgán zjišťoval dále informace z internetu o požadovaném typu iPhone XR 64 GB. Podle článku „Ceny nejnovějších iPhoneů XS a XR jsou neuvěřitelné“ uveřejněném na platformě iDNES jde v případě tohoto smartphonu o nejlevnější novinku dané značky roku 2018. Další informace prvostupňový orgán získal šetřením v elektro OKAY dne 18. 1. 2019 a byly ve spisu doloženy fotografiemi příslušných telefonů konkurenčních značek. Ze stránek OKAY.cz pak prvostupňový orgán zpracoval srovnání konkurenčních nabídek od jiných výrobců. V úředním záznamu ze dne 3. 1. 2019 je uvedeno, že prvostupňový orgán po konzultaci s odborným poradcem OKAY.cz vybral zařízení XC – Redmi Note 6Pro (5490 Kč), dále XC – Xiaomi Redmi Note (5590 Kč) a konečně Huawei Nova 3i v ceně 7990 Kč.
22. Na základě těchto podkladů vydal prvostupňový orgán prvostupňové rozhodnutí, kde shrnul zjištěný skutkový stav a právní úpravu obsaženo v ustanovení § 10 zákona č. 329/2011 Sb. a vyhlášce č. 388/2011 Sb. Cena zařízení splňující minimální standardy na tlumočnické služby on-line (kvalitní obraz a plynulý přenos videa) činí 4000 Kč, kdy s rostoucími požadavky na hardwarové vybavení dané pomůcky, (displej, fotoaparát i značka výrobce telefonu) roste i cena daného zařízení. Z internetové nabídky vyplývá, že v rozpětí 4000 Kč až 13000 Kč lze pořídit cca 50 různých typů zařízení, která splňují vyhláškou definované minimální standardy.
23. Dále prvostupňový orgán hodnotil jak zařízení Apple iPhone XR 64 GB, který je nejdražším produktem uvedeným na trh v roce 2018 jako novinka. Co se týká požadavku klienta na aplikace FaceTime, k tomu prvostupňový orgán uvedl, že účelem je přispívat na zařízení pro vizuální komunikaci umožňující dostupnost tlumočnické služby on-line, a nikoliv pouze komunikaci prostřednictvím SMS či aplikací Whatsapp či Viber. Aplikace FaceTime pracuje podobně jako konkurenční Skype, umožňuje telefonáty, přenos videí, pořádání videokonferencí s více lidmi, nahrávání hovorů atd. Pokud však protistrana nemá zařízení od Apple, není možné hovor uskutečnit, čímž z hlediska účelu zařízení omezuje jeho rozsah. K sociálnímu začleňování nevede ani argument oprávněné osoby, že danou aplikaci využívá většina v komunitě neslyšících.
24. K argumentu omezenou životností konkurenční platformy Android prvostupňový správní orgán uvedl, že po skončení podpory operačního systému zůstává systém stále funkční. Je možné, že nejnovější aplikace nepůjdou spustit, ale těžko si lze představit, že by po dobu životnosti pomůcky vznikla natolik náročná aplikace pro vizuální komunikaci (online tlumočení), která by nebyla spustitelná a řádně provozovatelná na aktuálně nejnovější verzi operačního systému Android.
25. Na základě uvedeného vyhodnotil prvostupňový orgán požadované zařízení Apple iPhone XR 64 GB jako nadstandardní a zbytečně nákladné. Pro hodnocení nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku vycházel z účelu zařízení, míry a účelu využití pomůcky a za dostačující považoval zařízení Huawei Nova 3i v ceně 7990 Kč, které je

možno pořídit za cenu 6990 Kč. Jelikož žalobkyně netvrdila, že není schopna zaplatit spoluúčast, započítal prvostupňový orgán spoluúčast ve výši 1000 Kč.

VI. Posouzení věci krajským soudem

26. Krajský soud nejprve zkoumal, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.
27. Ve věci rozhodoval krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť žalovaný s tímto postupem souhlasil a žalobkyně se ve stanovené lhůtě nevyjádřila, čímž nastala fikce souhlasu s rozhodnutím věci bez jednání. Krajský soud navíc neshledal nařízení jednání v posuzované věci za potřebné.
28. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu. Po řádném posouzení žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.
29. Krajský soud předesílá, že napadené rozhodnutí je ve světle precizního odůvodnění prvostupňového rozhodnutí zcela přezkoumatelné a je založeno na podkladech založených ve správním spisu.
30. Krajský soud při posouzení žalobních bodů vycházel z právní úpravy rozhodné pro posouzení věci. Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. se příspěvek na zvláštní pomůcku poskytuje za následujících podmínek. Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku. Podle ustanovení § 9 odst. 10 téhož zákona platí, že příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. Tato podmínka se nevyžaduje, je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla nebo je-li oprávněnou osobou dítě⁶⁾.
31. Prováděcí právní úpravu poskytování příspěvku na zvláštní pomůcku představuje také vyhláška č. 388/2011 Sb., která obsahuje přílohu, která vymezuje náležitosti jednotlivých typů kompenzačních pomůcek pro jednotlivé druhy zdravotních postižení. V bodě III. této přílohy jsou definovány „zvláštní pomůcky určené těžce sluchově postiženým osobám“. V položce 5 je uvedeno, že osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 3 písm. a) a b) přílohy k zákonu, je určena tato zvláštní pomůcka: *„zařízení umožňující vizuální komunikaci; jedná se o zařízení s podporou minimálně 4G LTE internetu, předním fotoaparátem minimálně 2 Mpx, displejem minimálně 5,5", a optickou stabilizací obrazu.“*
32. Jak je z napadeného rozhodnutí žalovaného zřejmé, správní orgány z této právní úpravy beze zbytku vycházely. Žalobkyně se ve své žádosti o přiznání příspěvku domáhala přiznání příspěvku právě na takové zařízení. Prvostupňový orgán provedl rekognoskaci aktuální nabídky na maloobchodním trhu s mobilními smartphony a

identifikoval několik modelů různých značek, které splňovaly vyhláškou předepsané parametry. Nakonec bylo zvoleno jako vhodné zařízení mobilní telefon (smartphone) Huawei NOVA 3i, které svou specifikací nejen že vyhovuje vyhláškou stanoveným parametrům, ale také je v určitých ohledech převyšuje (velká paměť RAM, vnitřní úložiště i rychlost procesoru). Toto zařízení tedy plní všechny hardwarové předpoklady pro to, aby na něm mohly být bez problémů provozovány programy určené k přenosu videohovorů. Žalobkyně neprokázala, že by se označený telefonní přístroj uvedené specifikaci vymykal.

33. Stran konkrétního softwarového vybavení krajský soud zcela souhlasí se žalovaným, že citovaná vyhláška se nevěnuje otázce vymezení operačního systému a vhodných aplikací pro neslyšící. Žalobkyně již ve správním řízení tvrdila, že přístroj Apple iPhone XR potřebuje proto, že na něm lze provozovat aplikaci FaceTime. Ani ve správním řízení, ani v žalobě však dostatečně nezdůvodnila objektivní důvody, proč by právě tato aplikace byla jediným použitelným programovým vybavením pro realizaci videohovorů za využití znakové řeči. Správní orgány korektně zdůvodnily, že k uvedeným účelům slouží také aplikace Skype či WhatsApp.
34. Je pravdou, že aplikaci FaceTime lze provozovat pouze na telefonu značky Apple (iPhone), případně zařízení iPad či iPod, nikoliv na telefonech s operačním systémem Android či jiným operačním systémem. Sama žalobkyně v žalobě připustila, že spíše než o rozdíl v objektivních funkcích porovnávaných aplikací jde o to, že někteří její přátelé či kolegové užívají tento program, a tudíž při komunikaci s nimi by bylo pro žalobkyně výhodné mít rovněž tento systém, aby mohla uvedenou komunikační platformu sdílet.
35. Jakkoliv krajský soud lidsky tyto důvody chápe, musel se bezezbytku ztotožnit se závěrem žalovaného, že tyto důvody nemají oporu v platné právní úpravě příspěvku na zvláštní pomůcku. Rozdíl v ceně mezi smartphonem značek Xiaomi či Huawei, příp. Samsung atd. oproti zařízení od firmy Apple (iPhone) je natolik markantní a je doložen příslušnými nabídkami na trhu platnými k datu vydání prvostupňového rozhodnutí, že při dodržení zásady minimalizace ekonomické náročnosti kompenzační pomůcky nelze zohlednit takto zdůvodněné preference žalobkyně. Z uvedených důvodů není na místě ani aplikace principu funkční srovnatelnosti.
36. Nic na tom nemění ani argumentace opřená o technickou podporu (výdrž) jednotlivým verzím systému Android oproti systému iOS. I zde je argumentace správních orgánů zcela korektní a přiléhavá. Samotné přiznání či nepřiznání příspěvku na zvláštní pomůcku v určité výši nemůže způsobit efekt sociálního vyloučení žalobkyně z kruhů jejích přátel.
37. Krajský soud dále uvádí, že zákonná úprava příspěvku je založena na tom, že jde o dávku poskytovanou za účelem kompenzace nákladů na zakoupení pomůcek, nikoliv dávkou plně úhradovou. Zvláštní pomůcku si zakoupí sám příjemce dávky obecně a nepořizuje ji prvostupňový správní orgán. Proto též zákonná úprava počítá se spoluúčastí příjemce dávky v desetinové výši. Jak již krajský soud uvedl, právní úprava není založena na tom, že by stát kompenzoval jakoukoliv zvláštní pomůcku podle subjektivního výběru příjemce dávky, ale na principu minimální ekonomické náročnosti pomůcky při zachování její funkčního potenciálu.

38. Pokud žalobkyně opravdu požaduje přístroj platformy Apple (iPhone), nezbyvá tedy, než aby si zbývající potřebné prostředky doplatila z vlastních zdrojů. Správní orgány jí samozřejmě nemohou vnutit, aby si zakoupila přístroj Huawei NOVA 3i. I v tomto ohledu správní orgány uzavřely o věci zcela správně a v souladu se zákonem.
39. Krajský soud tedy v souhrnu nepovažuje námitky žalobkyně za důvodné, neboť žalobkyně se dovolává standardu, který platná a účinná právní úprava negarantuje.

VIII. Závěr a náklady řízení

40. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku, a žaloby proti napadeným rozhodnutím byly zamítnuty.
41. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly a je orgánem sociálního zabezpečení, tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 8. ledna 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.